

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Čís. 286

Duben 1979

Czechoslovak-American Day ve Washingtonu

“Československo-americký den” byl svolán k “neformální výměně názorů o dnešních stycích s Československem”, jak zněla pozvánka, a uskutečnil se ve středu odpoledne 18. dubna 1979 v poradní síni State Departmentu, který vyzval organizace a veřejné činitele, kteří mají živý poměr k československým událostem a mohli by svými zkušenostmi i přispět k objasnění některých bezprostředních problémů.

Z předsednictva Československé národní rady americké jeli do Washingtonu předseda br. Dr. Mikuláš Ferjenčík, místopředseda ČSNRA a předseda výboru pro zahraniční záležitosti br. Dr. František Schwarzenberg, dále místopředseda br. Ing. Štefán Papánek, Vlasta Vrázová, pokladník br. James Krákora (ČSA), br. Dr. Leopold Rozbořil a br. Adolph Cierný (Slovenský Sokol). Dále z Chicaga jeli Rev. Vojtěch Vít, O.S.B., za Českoamerické kulturní středisko Velehrad, ses. Milada Ferjenčíková za Čs. ženskou národní radu v exilu, br. Stanley Barcal za Americký Sokol a další.

Z New Yorku přijeli za Oblastní výbor ČSNRA br. Jan Babinec, Rev. Jos. Šefl a za mezinárodní organizaci žen za lidská práva pí. Betka Papánková. Nemohl ovšem scházet nás příznivec br. Andrew Valušek, kterému vdčíme za jeho přímělu.

Z Washingtonu za ČSNRA byli přítomni: Dr. Josef Hašek a ses. Anna Faltusová, předseda wash. odbočky Dr. Vladimír Fleischer, br. Pavel Šturman a ses. Tanja Šturmanová.

Poradě předsedal p. Robert L. Barry, Deputy Assistant Secretary of State pro evropské záležitosti a s ním zasedal p. Carl W. Schmidt, ředitel pro východoevropské záležitosti, p. James H. Glenn z čs. desku a další vládní odborníci pro střední a východní Evropu, poradce na etnické záležitosti z Bílého domu, poradci na lidská práva, sdělovací prostředky atd.

Úvodem p. Robert Barry analyzoval dnešní neutěšený stav mezi Československem a Spojenými státy a představil nám p. Francis Meehana, nového amerického velvyslance, který odjíždí do Prahy koncem měsíce. Velvyslanec Meehan působil na velvyslanectví v Moskvě a Budapešti, takže komunistické problémy mu nejsou cizí.

Po představení amerických pořadatelů byl vyzván Dr. František Schwarzenberg, aby předložil za ČSNRA naše stanovisko. Byl pamětliv přání State Departmentu, který předem určil o kterých bodech se má jednat a proto pravil úvodem:

Vítáme tuto výměnu názorů jako příležitost ještě vydatněji pomáhat svojí vládě při určování postoje a postupu při řešení otázek, týkajících se Československa.

Rozlišujeme mezi neměnnými, vzdálenými požadavky, které dle našeho názoru americká zahraniční politika měla sledovat jako svůj konečný cíl a mezi řešením otázek bezprostředních, o kterých má být jednáno při chystaném setkání. Vzdálené cíle všeho našeho snažení jsou:

A) stažení všech sovětských branných jednotek z celého československého území,

B) provedení svobodných voleb.

Ač patrně o těchto požadavcích při této příležitosti jednáno nebude, musíme tyto konečné požadavky mít stále na paměti při posuzování vhodnosti postupu při řešení otázek bezprostředních. Jedině úplné osvobození může přinést celkovou nápravu a zůstává proto naším cílem. Řešení bezprostředních otázek, o kterých má být jednáno může vyvolat jen dočasnou a částečnou úlevu. Přesto úspěšnému řešení těchto otázek připisujeme velikou důležitost.

Nepovažujeme dnešní vládu ČSSR za představitelku skutečných zájmů československého lidu, ale za představitelku zájmů okupující, cizí velmoci, tj. Sovětského svazu.

Ústupky, učiněné této dnešní čs. vládě nelze proto považovat automaticky za něco, co slouží československému lidu. V některých případech to snad může být pravdou, ve většině případů však takové ústupky dnešní vládě pomáhají jediné těm, kteří utlačují lid a slouží zájmům cizím, tj. sovětským. Proto nás sice zajímá to, co slouží přímo zájmům lidu, např. volné cestování a vystěhovávání, vysílání RFE a VOA, informování tiskem atd. (free flow of information).

Věnoval se pak vytčeným bodům jednání, o kterých se později rozvinul rozhovor při kladení otázek a odpovědí.

V prvé řadě je to otázka lidských práv v Československu. Nepovažujeme to za otázku vnitřní, ale za otázku, na které ostatní členové Spojených národů a zcela zvláště signatáři Helsinské dohody mají a musí mít zájem. Proto považujeme americké naléhání na dodržování tzv. “třetího koše” Helsinské dohody za správné a doporučujeme další prohloubení tohoto úsilí.

Při posuzování všech otázek, o kterých má být jednáno při chystaném setkání, musí být pro nás vodítkem zásada opravdové, a nikoli jen zdánlivé vzájemnosti (reciprocity), zvláště při výměně vědců, při obchodních styků, vyplácení penzijních a jiných požitků atd.

Hnutí “Chartistů” považujeme za významný projev neutuchající touhy po svobodě, sdílené mnohem větším počtem lidí, než by naznačoval omezený počet signatářů. Úspěch tohoto hnutí může být vydatně uspišen zájmem a morální podporou zvenčí.

Tzv. “Amestii” z roku 1977 nepovažujeme za uvolnění, ale naopak za způsob dalšího, neoprávněného vydírání a šikanování (zvláště tzv. adjustment of relationship).

Vítáme postupné, úměrné a předem dohodnuté snižování branných sil podél Železné opony za předpokladu, že východní strana nebude mít dnešní převahu. Nynější vojenské přípravy na území Československa považujeme za daleko převyšující účely pouze obranné.

VĚSTNÍK

April 1979

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$2.00 a year - Outside U.S.A. \$3.00

Editor - Vlasta Vraz

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Tel.: 656-1117

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois

VĚSTNÍK

Duben 1979

Organ Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$2.00 ročně. - Mimo U.S.A. \$3.00

Redaktorka - Vlasta Vrázová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon:

656-1117

Žádáme, aby pohledávky amerických občanů českého a slovenského původu, kteří byli americkými občany v době, kdy čs. komunistická vláda vyvlastnila jejich majetky, byly plně uspokojeny. Ve Spojených státech žije přes 2,200 těchto občanů, jejich doložené pohledávky byly právoplatně ověřené zdejšími úřady, marně však po třicet let americká vláda vyjednává s čsl. vládou. Spojené státy zdržely 18 tun zlata, poklad který byl nacisty Československu ukraden a zachráněn americkou armádou. Zlato od té doby stouplo přibližně sedmkrát v ceně a přesahuje pohledávky amerických občanů, které by měly být vyplaceny dřív než se přistoupí na dojednání konzulárních, obchodních a jiných dohod, např. much-favored-nation status.

Po Dr. Schwarzenbergovi přednesl Dr. Mojmír Povolný za Radu svobodného Československa myšlenky nelišící se s tímto stanoviskem. RSC byla na poradě zastoupena Dr. Jiřím Horákem, Dr. Martinem Kvetkou, p. Jaroslavem Zichem a Dr. Vilémem Brzorádem.

Hlásili se ke slovu další účastníci a bylo vysloveno mnoho názorů k praktickému řešení problémů ve věci dvojího občanství (dual citizenship), výměny, plné náhrady Američanům za znárodněný majetek, náboženského útisku, morální a finanční podpory chartistům, prohloubení vysílání Radio Free Europe a Voice of America pro lepší informování čs. posluchačů, atd.

Ač přítomní zastupovali různé a četné organizace a každý z přítomných měl možnost hlásit se ke slovu, nebylo zásadních rozporů a to byl zjev zvlášť potěšující.

Na některé náměty reagovali přímo zástupci State Departmentu, nebo předali otázky k zodpovězení svým kolegům z patřičného oboru. Posuzovali, vysvětlovali a rozlišovali, co je zajímavá a co je v jejich možnostech splnit.

Mluvalo se o chartistech a jeden z přítomných apeloval za uvězněného Dr. Šabatu. Odvolal se na pomoc, kterou poskytují jiné země, např. ve Francii se sbírá na fond pro postižené rodiny signatářů.

Ve věci kulturní výměny, poukázalo se na to, že krajané po návštěvě Československa dostávají ve Spojených státech zdarma časopis Československý svět (ovšem s komunistickým zabarvením) a že tu dostáváme vše možné z Československa, kdežto naše literatura je přísně cenzurována, takže někdy neprojde ani zcela nezávadné číslo zeměpisného časopisu National Geographic. V Československu je živý neukojený zájem o americké časopisy a knihy, ale ty jsou zakázány. Je to jen jedna z četných ukázek, že neexistuje reciprocita.

Několikrát bylo vysloveno přání - ale je to jenom nesplněné přání - aby byl umožněn styk Američanů s čs. lidem. Až dosud je styk vyslanectví omezen na oficiální návštěvy a dobře víme, že čs. vlada nerepresentuje smýšlení lidu.

Výměna názorů se stala přátelskou diskusí lidí, kterým leží československý problém na srdci. A ve všem tom rozjímání vyznívala jedna myšlenka: jak pomoci čs. lidu k větší svobodě.

Prosíme, oznamte včas změnu adresy

Dr. M. Ferjenčík:

Gen. Milan Rastislav Štefánik

Legenda

Hrdinská báseň

Revolučná hymna

Zázračný sen to bol tvoj život

stojíme v udivení mnohom

čím si nám bol? Mesiášom, polobohom? Človekom len?

Tak začína svoju báseň Ján Smerek. Pre nás gen. Milan Rastislav Štefánik bol všetkým tým, bol legendou, hrdinskou básňou, revolučnou hymnou i zázračným snom.

O živote a činnosti Štefánika bolo toho mnoho popísané a povedané. Z jeho prejavov a písomností však ostalo toho málo zaznamenaného. To však, čo ostalo, dokresľuje jeho obraz a je živým odkazom národu na časy večné. Jeho poznámky, ako keby boli robené i pre nás, i pre túto dobu, ktoré by si mal zapamatať každý Čech a Slovák, ktorí sa považujú za opravdu národné uvedomelého.

Nože, čo nám vlastne Štefánik hovorí v týchto svojich poznámkach? Hovorí nám, že každý národ si musí dobyť svoju slobodu sám za cenu krvi a potu. Že každý poctivý národovec patrí najprv národu a potom rodine. Tí, ktorí vybojovali národu slobodu, budú tiež organizovať budúci štát. - Hovorí nám, že našou povinnosťou je zachovať dobrovoľnú, ale prísnu disciplínu. Takejto disciplíny sú schopní len ľudia smerujúci k mravnému a rozumovému zdokonaleniu. Platíť sústavne a s radostnou hrdosťou národnú daň. Len ľudia nevedomelí a vyschlých duší vidia v národe žobraka, ktorého odbavia občas almužnou. Vnútrojný nepriateľ je každý, kto má v duši skryté tajné sebecké ambície. Nech si každý uvedomí, že pokým sa neoslobodí od sebecka, není schopný bojovať za našu vec. Lebo niet dvojakej morálky. Kto je lumpom v živote súkromnom, ten pácha darebáctvo i v živote verejnom a národnom. Nemože byť čisté telo vo špinavej košeli. Jestli sa chceme osamostatniť, musíme sa napred vyznačiť mravným pokrokom. Hovorí nám ďalej, že je treba zjednotiť všetky politické strany bez rozdielu. Našími povinnosťami sú disciplína, mravnosť a vernosť. Národ náš, vždy sústavne a húževnato hájil ideu všel'udskej spravodlivosti vo vedomí, že ideálu toho dosiahne disciplinovaným úsilím, vrúcnosťou a pravdivosťou duše. Myšlienka slobody, myšlienka boja proti násilíu vinie sa ako zlatá niť všetkými obdobiami našej minulosti. Dobou husitskou a Žižkovou, dobou Komenského a Havlíčka a dobou dnešnou, ktorú história nazve snád' raz Masarykovou. Dnes práve tak, ako pred tristo rokmi bojujeme proti neporiadku, svojvoli a násilíu. Usilujeme sa o riešenia všel'udských problémov, usilujeme sa o triumf pravej lásky. V reči národnej toto úsilie nazývame demokratizmom. Ano, chceme spoločnosť organizovanú, chceme poriadok, tedy súdy, chceme vedu, ktorá by nám dala prostriedky prebiť sa temnými pralesmi l'udskej

nevedomosti a ľudskej brutality. Chceme umenie, ktoré by zušľachtilo náš život. Chceme kráľovstvo prekrásnych princípov morálky, ktorých žiarom sa jedine duša rozvíja a sa môže usmievať. Chceme náboženstvo čistej lásky, po ktorej priahne ľudská duša. Toto všetko chceme a preto, ako hovorí Štefánik, musíme zostať a nepremožitelnými nepriateľmi bolševizmu. Lebo bolševizmus je negácia demokratizmu. Bolševizmus burcuje najnižšie pudy, kdežto demokracia apeluje na česť a svedomie. Bolševizmus sťahuje bližnému kožu, demokracia šíje plášť pre všetkých i pre chudáka. Bolševizmus hádže protivníka do mora, vyt'ahuje ho z vazenia a ubíja. Skupuje duše za výhody a tvorí strany banditov a sektárov. Bolševizmus, tot' rozklad, bieda a hlad. Je nepriateľom ľudstva.

Štefánik, práve tak ako varoval pred bolševizmom, varoval aj pred nesvornosťou a vyzýval k opravdovej jednote. Jeho prejavy v tomto smere, ako napr., "ja verím, že sme s Čechmi jeden národ. Rozdiel medzi nami je malý. Antropologicky je dokázané, že sme jedno, rozdiel je len rečový a aj v reči si rozumieme. Šesťročné dietky sa spolu dorozumejú. My si rozumieme a politicky sme rovnako potlačený. Sme rozdelení len preto, aby nás naši nepriatelia ľahšie premohli."

To je reč Štefánika. On, ako a čo kázal a ako hovoril, taktiež aj žil a vo svojom živote sa správal. Kolíska Štefánika stala pod Bradlom. Kostolík, fara, škola a malé chudobné domčeky roztrúsené po úpatí Bradla; to sú Košariská. Rodisko Štefánika. Kraj to prekrásny. Veniec hor spojujúci nižinu Moravskú s Považím. S výhladmi do dial'av s kvitnúcimi lúkami a tmavou zeleňou hor. Príroda tu krásami nešetrlila, ako keby chcela nahradit' to, čo sa tu nedostávalo na chlebe. Tvrdé mozole a ohnuté, od ťažkej roboty chrbáty, boli znakmi kopaničiárov. Zato však boli bližšie k slnku a k Bohu, kde božie prikázanie stálo nad ľudmi a nad zákonmi. Rodina tu bola zväzkom večným, tak ako bol večný život spojený s podou a prírodou. Biblia bola knihou-knih. Čítaná i počúvaná. Toto prostredie dalo svoj nezmeniteľný základ povahy aj života gen. Štefánika. Tvrdá a vytrvalá borba o denný chlieb a blízkosť Boha. To mu dala domovina a to v ňom ostalo až do jeho tragického skonu. Jeho mladosť; štúdiá v Uhrách; na technike a univerzite v Prahe; jeho činnosť medzi Hlasistami sú všeobecne známe. Je tiež známa aj jeho vojenská a pblitická činnosť a kariéra. O čom sa však žiada hovorit', je jeho duchovnosť, to, čo tvorilo a stvorilo bohatera.

Boh, rodina a domovina. Tieto tri zázračné slová usmerňovali a vyplňovali celý jeho život. Prostredictvom Kráľickej bible a vyše 300 ročného Transcicia učil sa milovat' Boha a svoj národ; zaň pracovat' a hoci aj umierat'. Bol romantikom. Všade, kadiaľ kráčal, doma, v Prahe, v Paríži, Afrike, Turkestane, na Tahiti, v Amerike, Taliansku a medzi legionármi v Rusku, strhuje svoje okolie svojou citovosťou a svojím zdorazňovaním mravnej stránky ľudskej duše, ľudskej dostaojnosti a cti. Relativizmus a schopnosť prenikavej analýzy intelektu, ktoré získal štúdiom matematiky a astronómie spojoval s osobitnou romantikou vole a srdca a to spôsobom podivuhodným, ktoré ho robilo osobnosťou zvláštnou a silnou. Ako vedec bol typom vedca-umelca, vedca básnika, vedca romantika. Nemal pochopenie pre dlhé, dokladné a suché vedecké práce písomne. Vedel pútavo vyprávať, ale mal priamo idiosynkraziu k písaniu. Neviedol záznamy ani o svojej činnosti a rozhovoroch politických. Aj úradné správy podával len zriedkakedy a aj to len telegraficky. Dával prednosť osobnému sdeleniu a osobným intervenciam. Žil mnoho vo spoločnosti a jeho názory boli konzervatívnejšie, ako všetkých ostatných vedúcich nášho prvého odboja. V pokroku videl ohrozenie jestvujúceho spoločenského poriadku. Oslňoval rozumom a bystrosťou úsudku, citom lásky, oddanosťou k ideálom, ako aj osobnou odvahou. Razil si cestu cez všetky prekažky sám.

To je duchovný obraz gen. Milana Rastislava Štefánika, legendárneho hrdinu, zázračného sna ako ho ospievuje Ján

Smerek v jeho básni. Vd'ačný národ postavil mu mohutný pamatník na Bradle a ešte mohutnejší a trvalejší v srdciach svojich. Táto mohutná biela mohyla, ktorú postavila láska, vd'ačnosť a vernosť, bola kúskom zeme, kam sme chodievali za Hitlera a Slov. štátu čerpat' vieru a istotu vo víťazstvo našej pravdy, a dnes sa znova obracajú po celých tých vyše 30 rokov neslobody zraky všetkých verných doma s vierou a nádejou, že sa sloboda vráti, tak ako sa vráti jar po dlhej zime a ranné lúče slnečné po dlhej tmavej noci.

Pre nás dnes, pri tomto skutočne smrteľnom zápase dvoch svetov, sveta svetla a tmy, sveta dobra a zla, sveta lásky a nenávisťi, sveta slobody a otroctva, je jasným, bohužiaľ málo napodobovaným majákom a ukazovateľom cesty, ktorou by sme sa mali ubierať. Je to cesta pravej jednoty a nie rozdelenej domoviny, v jednom malom štáte dvoch ešte menších štátčkov. Je to cesata vzájomnej úcty a pochopenia, pravej viery, kresťanskej lásky a morálky, cesta dosledného potierania otroctva, lži a nepravdy, ktorú nám Štefánik ukazuje a ktorá nás jedine môže zachrániť a vyvieť z dnešnej zvrátenosti duší a myslí, z dnešného večného strachu a napatia z toho, čo bude zajtra, na výslnie vyrovnanosti a na výslnie mieru a pokoja medzi ľud'mi a medzi národmi.

Osud nám bol štedrý za prvého odboja. Dal nám Masaryka, Štefánika, Beneša, Švehlu, Kramára a Rašína. Za druhého odboja už tak štedrým nebol. Bolo tu už viac nesvárov a politických čachrov a nemravov, a do tretieho odboja sme šli rozložení, mravne aj politicky, bez vodcov, bez spoločných ideí, bez úcty k Bohu a zákonom mravným, ovládaní sebeckosťou, zlobou, nenávisťou a strachom. Tedy všetkými vlastnosťami, ktoré nemožno viesť nikam, len ku tragickým koncom. Je na nás, výlučne na nás, či sa raz dostaneme na výslnie slobody a víťazstva našej pravdy.

Uctenie pamiatky Gen. Štefánika v Americkej Snemovne, Wash., D.C.

Československá Národná Rada Americká
Československé Spolky v Americe
Czechoslovak American Center
Rada Slobodného Československa
Spoločnosť pre Vedy a Umenia (SVU)
Sokol Washington, D.C.

Vás pozývajú na
pietne shromaždenie pre uctenie
pamiatky

Gen. MILANA RASTISLAVA ŠTEFÁNIKA
spoluvytvoriteľ a prvý Minister Vojny
Republiky Československej
Shromaždenie bude v piatok, 4. mája 1979
o 7:30 hodine večer
v miestnosti Gold Room č. 2168
Rayburn Building Americkej Snemovne

PROGRAM

1. Národné hymny
2. Uvítanie p. Andrej Valuchek
3. Prejav za poriadadel'ov plk. Jaroslav Kašpar-Pátý
4. Prejav za Slov.
Tel. Jedn. Sokol. p. Andrej Venglarčík
hl. predseda
5. Slávnostná reč Dr. Ján Papánek

6. Výber českej a slovenskej beletrie p. Karol Prochotský
 7. Závěrečné slovo p. Andrej Valuchek
 Poradca národností, Ústředný výbor Demokratickej Strany

Príhlasy o účasť prijímá V. J. Pleischer, predseda Wash. odbočky ČSNRA.

Josef Martinek

K 90. narodeninám br. Martinka zaslalo predsedníctvo ČSNRA blahoprajný dopis do Arizony s podpisy všetkých prítomných členov:

Predsedníctvo Československej národnej rady americkej Vám ze své schůze konané 3. dubna 1979 upřímně blahopřeje k Vašemu významnému jubileu - 90. narodeninám.

Chceme Vám při této příležitosti nejen přát hodně zdraví a duševní svěžesti, ale také ze srdce Vám poděkovat. Poděkovat Vám, posledního žijícímu účastníkovi ustavující schůze Čs. národní rady - která se konala na podzim 1918 - za všechnu činnost, kterou jste se zasloužil o vznik Československé národní rady americkej a její vývoj, za Vaši práci v prvním i druhém odboji, za práci z let, kdy jste za druhé světové války byl výkonným tajemníkem ČSNRA, za zasvěcenou práci redaktorskou v letech, kdy jste redigoval publikace ČSNRA, za Vaši činnost literární - a také za Vaše lidské citění, kterému jste dal výraz snahami o sociální spravedlnost.

Blahopřejeme Vám k devadesátinám s pocitmi velké vděčnosti.

Predsedníctvo Československej národnej rady americkej

K úmrtí Dp. prof. Mikuly

Dne 6. dubna zemřel v Clevelandu, Ohio důstojný pán profesor Felix Mikula S.T.D. Byl ošetřován dlouhou dobu v St. Alexis Hospital, kde jeho šlechetné srdce dotlouklo krátce po jeho 73. narodeninách.

Narodil se na Slovensku v obci Vieska, na slovensko-moravském pomezí 27. března 1906. Rolnická rodina Mikulova byla početně jedenácti dětmi.

Nadanému studentovi první podali pomocnou ruku na moravském Velehradě, kde studoval malý seminář, velký seminář studoval v Trnavě. Doktorát teologie Summa cum laude získal na jezuitské universitě v Innsbrucku. Po vysvěcení a skončených studiích byl kaplanem v Novém Městě nad Váhom. V roce 1936 byl jmenován profesorem dogmatiky na universitě Karlově v Praze.

Po zavření vysokých škol nacisty, popravě studentských funkcionářů, internování studentů v koncentračních táborech, nastoupila persekuce profesorského sboru. Mezi zatčenými Gestapem byl i monsignor Josef Beran, ředitel semináře. Důstojný pán Mikula převzal po něm správu seminárního kostela v Dejvicích. Staral se o Beranův kostel poctivě a dobře. Po otevření vysokých škol vrátil se na universitu a Josef Beran byl jmenován pražským arcibiskupem 7. listopadu 1946.

Po komunistickém puči se zužoval policejní kruh kolem arcibiskupových spolupracovníků. Mikulovi se podařilo z něho uniknout do Paříže v r. 1950. V r. 1951 vyemigroval do Port Arthur v Texasu. Tam, ve staré francouzské osadě vděčně přijali kněze, který ovládal franštinu. Mezi americkými Francouzi sloužil Mikula až do roku 1953. Týž rok v doprovodu exulanta Josefa Podleny přijel do Clevelandu a nastoupil místo kaplana na faře monsignora Oldřicha Zlámala. V Our Lady of Lourdes zůstal až do roku 1956 - kdy odjel do Evropy a přijal místo redaktora Svobodné Evropy - pro slovenské náboženské vysílání.

V roce 1971 odešel z Mnichova Dp. prof. Felix Mikula do pense. Nastoupil ji v Clevelandu, kde již před svým odjezdem do

Mnichova zahájil široce rozvětvenou činnost mezi krajany a novými exulanty. Od vstupu na půdu našeho města se zajímal o všechno, co souvisí s krajanským životem. Málokdo tušil, že skromný kaplan, ze Zlámalových far je profesorem Karlovy university. Do první světové války rozbíjely krajanskou svornost spory mezi svobodomyšlnými a katolíky. Kam vkročil důstojný pán Mikula - namísto sporů - nastal smír, soulad, odpuštění a láska. On to byl, který definitivně odstraňoval zbytky konfliktů mezi naší národní větví. Pracoval horlivě v Krajanském výboru, byl jeho místopředsedou, v místní odbočce SVU.

Důstojný pán profesor Mikula, nejen připraven pro kněžské poslání - poznali jsme jej jako osobnost s jasným a vyhraněným názorem na naši národní a státní problematiku. On, jako všichni starší krajané exulanti - prožil vznik a růst samostatného československého státu. Budování státu viděl a posuzoval s mnoha úhlů. Na rozdíl od těch, kteří mluví jen o tom, co by se bývalo mělo udělat - poukázal na to - co se udělalo. Prožil druhou světovou válku v Praze. Poznal utrpení českého národa, přednášel studentům, jejichž vedoucí kolegové byli nacisty popraveni, stovky studentů internovány a vysoké školy zavřeny. Poznal skutečný heroismus českého národa, poznal slabosti a chyby. Stal se naším upřímným přítelem.

Zesnulý živě cítil význam, vliv a dosah národních tradic. Byl si vědom s jakou důsledností se režim v Praze snaží vymazat z paměti národa datum 28. října 1918. Proto již od let padesátých pracoval k prohloubení tradičních oslav 28. října. K této činnosti se vrátil z Mnichova v roce 1971 zpět do Clevelandu. Na Mikulovu výzvu reagovali vždy Češi a Slovinci se srdečným a štědrým porozuměním. Z podla v hlavním sále Národní síně na Broadway zněly 28. října národní písně, arie ze skladeb Smetanových a Dvořákových. To byla odpověď na útlak a falšování historie, jehož se po desetiletí režim doposud dopouští.

U rakve se vystřídala velká řada přátel z kruhů krajanských i jinonárodních. Pohřbu na Kalvarii se zúčastnili: za radio Svobodnou Evropu Ludo Šebesta, za přátele ve světě bývalý ředitel této stanice Dr. Jaroslav Pecháček, za ČSNRA Martin Hrabík. Pohřbu se také účastnili bývalý poslanec František Desenský z Chicaga.

Martin Hrabík
 (Nový svět)

Z oblastí a odboček

Oblastní výbor ČSNRA v Detroit, Mich.

Vstoupili jsme do nového roku s předsevzetím, že budeme nadále pokračovat v národní práci a usilovně podporovat činnost a spolupráci s odbočkami a etnickými složkami.

Dne 19. ledna se konala schůze odbočky "Gen. Milan Štefánik". Účast byla velice dobrá, ač byla hlášena sněhová vánice. S politováním jsme vyslechli zprávu, že předseda odbočky br. Foltýn ze zdravotních důvodů nemůže zastávat nadále funkci předsedy. Novým předsedou byl zvolen Petr Vlčko a sekretářkou Marie Rešátková. Schůze byla obohacena zajímavým dokumentačním filmem.

V únoru byla svolána mimořádná schůze zástupců našich odboček a Obl. výboru, kde bylo rozhodnuto sponsorovat koncert Jaroslava Hutky, jehož turné po Severní Americe organizuje jménem Čs. národního sdružení v Kanadě pan Miloš Šuchma v Ottawě. Tento hudební večer se bude konat ve středu 2. května v 7:30 večer v Kulturním středisku Sokol Detroit.

Dne 18. března se konala v Owosso řádná schůze Oblastního výboru, kterou vedl před. br. Vlčko. Br. Čech navrhl odložit volby, které měly být vykonány při této schůzi, na 10. června. Návrh byl všemi členy schválen. Br. Vlčko přečetl dopis od skupiny Podkarpatských Rusínů, kteří nás žádají o zaslání stanov

Rady a informují nás, že mají zájem zaslat své zástupce do našeho Mich. Oblastního výboru. Tato zpráva byla vřele přijata a jednohlasně rozhodnuto kladně odpovědět na jejich žádost. Členové vyslechli dále zprávu br. Vlčka a br. Šrámka, kteří zastupovali Obl. výbor na schůzích se Sokolem Detroit týkajících se příprav na druhý Čsl. festival v Michiganu, který se bude konat 13. 14. a 15. července. Zvláště byl s potěšením přijmut referát o zlepšující se spolupráce se Sokolem. Jsme si jisti, že tento festival bude opět úspěšný a přípravné práce jsou v plném proudu.

Dále bylo rozhodnuto pokračovat ve vydávání česky a slovensky psaných Michiganských Zpráv, rozesílaných členům našich odboček a mnohým krajanům, kteří se o tyto informace zajímají. Vydání za poštovné bude prozatím nadále hrazeno Obl. výborem.

Taneční skupina Owosso za vedení ses. Čechové pořádala 31. března osmý čsl. reprezentační ples v Corunna, Mich. Tento ples je vždy velkou událostí pro naše krajany, kteří se zde vždy sjedou - mnozí z velké dálky. Oblastní výbor i obě Detroitské odbočky byly početně zastoupeny. Ples se skutečně vydařil.

Schůze Masarykovy odbočky Detroit je svolána na 6. dubna a Štefánikova odbočka připravuje další schůzi na začátek května.

Za Oblastní výbor ČSNRA - Stát Michigan,

Marie Samsinaková, tajemnice

Oblastní výbor ČSNRA v Chicagu, II.

konal valnou hromadu 24. března 1979 v místnostech peněžního ústavu Land of Lincoln v Berwyn, Ill. Za onemocnělého předsedu br. Františka Kalkuse zahájila výroční schůzi místopředsdkyně ses. Milada Ferjenčíková ve 4:20 hod. odpo. Povstáním byla uctěna památka zesnulé obětavé pracovnice obl. výboru ses. Lady Svrčkové. Ve své zprávě místopředsdkyně zhodnotila ses. Ferjenčíková záslužnou práci nemocného předsedy oblast. výboru br. Františka Kalkuse. Uvedla, že byl z nejagilnějších předsedů, jakého kdy výbor měl a jakého kdy sama znala, a že br. Kalkusovi patří dík za to, že postavil výbor na nohy a činnost výboru na žádoucí úroveň. Vyjádřila též, že nám bude v naší práci scházet, pokud ho milosrdný osud nepřivede zpět do našich řad a nenavrátil mu zdraví. - V referátu o své činnosti úřadující místopředsdkyně se zmínila, že od onemocnění br. Kalkuse vedla od října schůze oblast. výboru, v červnu měla vzpomínku u lidického pomníku v Crest Hill, Ill., v říjnu zastupovala předsedu oblasti na oslavě 28. října v Sokole Tábora zahájovacím projevem a oznamováním programu oslavy, zúčastnila se zájezdu ČSNRA do Clevelandu a plesu oblast. výboru 3. února, který se těšil neobyčejně vysoké úrovni. Při této příležitosti blahopřála pořadatelskému výboru k tomuto úspěchu, především předsdkyni plesu sestře Vrázové, tajemnici ses. Langové a Mistress of Ceremonies ses. Judy Topinkové, která byla též výbornou tiskovou referentkou v angl. jazyce. - V závěru svého projevu poděkovala ses. Ferjenčíková všem odbočkám a spolupracujícím organizacím oblastního výboru za dobrou spolupráci a také všem přátelům a příznivcům naší činnosti.

Zprávu II. místopředsedy podal br. ing. Vl. Richter. Uvedl, že po onemocnění br. Kalkuse a za nepřítomnosti ses. Ferjenčíkové vedl schůzi oblasti v září, všech schůzí oblast. výboru se zúčastnil, podílel se na všech akcích oblast. výboru a snažil se dle možnosti pomoci.

Ses. Marie Langová podala zprávu tajemnice oblast. výboru. Kladně zhodnotila činnost většiny odboček v chicagské oblasti, z nichž odbočka "28. říjen", "Dr. Milada Horáková", "Západní předměstí", "Gen. M. R. Štefánik" a "Gama" byly neaktivnější - a činnost přidružených organizací, z nichž činnosti Ženské rady, Klubu Domov, SVU - místní skupiny v Chicagu. Spolku americko-čs. inženýrů patří největší uznání.

Vlastní činnost oblast. výboru:

Od valné hromady pořádané 19. března 1978 uspořádal oblast. výbor 7 schůzí, z nichž jedna byla schůzí mimořádnou a jedna schůzí ples. výboru. V témže období byly výborem organizovány tyto akce a podniky:

10. června zájezd do amer. Lidic - Crest Hill, Ill. Na pietní vzpomínce promluvila ses. M. Ferjenčíková, recitovala Věra Rokničová;

18. června Československý den. Předsedou přípravného výboru byl br. František Kalkus, místopředsedou br. St. Brym. - Významný projev "Americko-sovětské vztahy a otázka čs. samostatnosti" pronesl dr. B. Šalanský-Kent, účinkoval Český pěvecký sbor "Lyra" a v krojích tančily skupiny Beseda, Klub Domov a Moravská kulturní společnost;

14. a 15. července v rámci Týdne porobených národů oblast. výbor representovali mladí tanečních skupin v krojích na chicagské Daley's Plaze;

22. října byla v budově Sokola Tábora uspořádána oslava 28. října. Slavnostní projev závažné náplně pronesl dr. Leopold Rozbořil. Účinkovala "Lyra" a Smetanova skladba "Z mého života" vyzněla v podání kvarteta chicagské Lyric Opery vroucně a dojemně;

28. a 29. října jsme uspořádali autobusový zájezd do Clevelandu na tamní oslavu 28. října, pořádanou Krajaňským výborem a Čs. národní radou. Slavnostními řečníky byli předseda ČSNRA dr. Mikuláš Ferjenčík a místopředseda ČSNRA dr. František Schwarzenberg;

1. listopadu jsem se svým bratrem instalovala v Rogers Park Library na severu Chicaga celoměsíční výstavku čs. lidového umění, obrazů Aleny Pokorné, českého skla a uměleckých figurek zhotovených ses. Maru Friedovou a ve spolupráci se ses. Uhlířovou jsme **16. listopadu** připravili v knihovně etnický večer, v jehož programu vystoupila taneční skupina v krojích, Zdenka Židlická měla projev národopisného zaměření a Blanka Jiráková promítla a slovem doprovodila obrázky z Československa;

Prvním podnikem roku 1979 byl výroční ples. oblast. výboru 3. února v hotelu Continental Plaza dole ve městě. Stal se nejuspěšnějším ze všeho, co jsme kdy pořádali. Předsdkyni plesu ses. Vlastě Vrázové (místopředsdy plesu byli br. Kalkus a ses. Ferjenčíková) patří dík za dobré organizování plesových přípravných prací - ale rovněž za práci autorskou a redaktorskou na plesové programové knížce, která byla plesu velkým přínosem jak po stránce kulturní, tak i finanční. Významně svou prací redaktorskou k úspěchu plesu přispěla ses. Judy Topinková, jejíž časté anglické články byly pravidelně otiskovány v amerických novinách, rovněž pomáhala při přípravě vystoupení debutantek, jež na plese představila jako mistress of ceremonies naší veřejnosti. Ses. Františka Uhlířová napsala řadu článků pro náš čs. krajaňský tisk a její pomoci bylo také třeba ve styku s tanečními skupinami, jejichž vystoupení v krojích bylo velmi úspěšné. Díky patří též dr. M. Viktorinovi za nastudování předtančení debutantek a krojovaným skupinám za nastudování Smetanovy polky.

V závěru své zprávy ses. Langová podala zprávu o své práci tajemnické. Zúčastnila se všech schůzí oblast. výboru v uplynulém období; všechny schůze také zapisovala - kromě jedné, zapsané ses. Kalkusovou; o všech příjmech docházejících pro oblast. výbor vedla přesné, mnohalistové účetní záznamy; připravovala úhrady k uložení v bance, vysílala platby s průvodními dopisy, a pomáhala pokladníkovi br. Ženíškovi v jeho práci pokladní; obstarávala oznámky pro programovou knížku Čs. dne, sestavila z oznámků její stránky, provedla korektury, atd.; pro plesovou knížku připravila seznamy sponzorů a tanečníků, získávala sponzorské příspěvky intervencemi; obstarávala styk s tiskárnou, s redakcemi

amerických novin, s debutantkami a jejich rodinami, s escorty debutantek, choreografem, atd. Zúčastnila se všech tanečních zkoušek v Sokole Stickey, ve Velehradě a také zkoušky v hotelu. V hotelu jednala třikrát o uspořádání plesu a večere; s J. Topinkovou a dr. M. Viktorinem navštívila hudebníka p. Bentelera, aby byly projednány detaily hudebního uspořádání, sháněla notový materiál a jednala s fotografem debutantek, apod.; vysílala účty za nezaplacená sponzorství, a absolvovala mnoho telefonických rozhovorů. Svoji zprávu tajemnice ses. Langová ukončila vyjádřením díky všem, kteří jakýmkoli způsobem přispěli k úspěchu podniků oblasť. výboru, zvláště pak plesu - a také připomínkou obětavé práce předsedy br. Kalkuse pro oblast. výbor, která přinesla dobré ovoce.

Následovala zpráva pokladníka oblast. výboru br. Václava Ženíška, která byla velmi kladně přijata, zpráva tisková ses. Uhlířové, zástupce oblast. výboru pro svobodomyšlné školy br. Viktora Novotného a za delegáty oblasti do České útluny podala zprávu ses. R. Nehasilová.

Zprávy odboček podali: ses. Vlasta Matelová za odbočku "Mistr Jan Hus", dr. Hřebík za odbočku "Dr. Milada Horáková", ses. M. Langová za odbočku "Západní předměstí", br. Em. Lát za odb. "28. říjen", br. B. Kraupner za odb. "gen. M. R. Štefánik", br. St. Brym za odb. "Gama".

Zprávy organizací podali: dr. Ant. Hřebík za Čs. Sokol v zahraničí, Ing. Vl. Richter za Čs. Orel v zahraničí, ses. F. Uhlířová za Klub Domov, ses. Nehasilová za Čs. Ženskou národní radu, ses. M. Langová za SVU - Míst. skupinu v Chicagu a také za Spolek americko-čs. inženýrů.

Po podaných zprávách se ujala slova ses. Milada Ferjenčíková a požádala ses. Kalkusovou, aby br. Kalkusovi tlumočila díky nás všech, kteří jeho práci vše oceňujeme. Na návrh br. Bryma usneseno, aby br. Kalkusovi byl zaslán dopis - a rovněž nemocné ses. Kosové. Na návrh br. Netíka usneseno, aby br. Kalkus byl příští valnou hromadou prohlášen čestným předsedou oblastního výboru.

Po zprávě revisorů účtů, kteří podali návrh na udělení absolutoria, bylo uděleno absolutorium odstupujícímu výboru a na návrh nominační komise, přednesený ses. Vrázovou, zvoleni: br. Emanuel Lát, předsedou, ses. Milada Ferjenčíková, I. místopředsedkyní, dr. Rozbořil II. místopředsedou a br. St. Brym III. místopředsedou; ses. Marie Langová tajemnicí, br. Václav Ženíšek pokladníkem, dr. Hřebík a ing. Vl. Richter revisory účtů, Jos. Jakl zapisovatelem, St. Jančík, sociálním referentem, ses. Vrázová a Uhlířová tiskovými referentkami, R. Nehasilová a St. Brym delegáty na sjezd, V. Novotný a B. Riedlová zástupci do svobodomyšlných škol, R. Nehasilová a E. Rohelová zástupkyněmi do České útluny. Zvolení úřady přijali.

Br. Lát, jako nově zvolený předseda v krátkém projevu zhodnotil krásnou práci br. Františka Kalkuse, poděkoval přítomným za důvěru a požádal všechny o dobrou spolupráci, která jedině může zaručit zdárnou další činnost oblastního výboru.

Na návrh pokladníka br. V. Ženíška usneseno věnovat ústředí ČSNRA finanční dar ve výši \$2.000.

V návrzích "pro dobro" promluvila ses. Vlasta Vrázová - její projev pro jeho závažnost uvádíme v plném znění, neboť je tím nejlepším zakončením zprávy o výroční schůzi chicagského oblast. výboru.

Zpráva Vlasty Vrázové

Máme důvod se radovat z úspěchu minulého roku i za nepříznivých okolností. Smutné je sice to, že ztrácíme nemocí a úmrtím svoje nejstarší, nejvěrnější členy. Uvědomujeme si, že naše řady starých spolupracovníků řídnou a nejen to, že poměry a

celý náš způsob života se mění a to nás donucuje, abychom s touto skutečností počítali a dle toho rozšířili svůj rozhled.

Máme co děkovat v první řadě br. Kalkusovi, který prosadil, aby se ples pořádal v jiném prostředí. Po podniku v Drake hotelu v Oakbrookku jsme se odvážili pořádat skutečně reprezentační ples v předním chicagském hotelu. Byl to velký skok a mnohým se to zdálo příliš odvážné. V této místnosti byly loni vysloveny mnohé obavy, že nám do města nikdo nepůjde, že nás za to starokrajané odsoudí, že to bude příliš drahé atd.

Nic z toho se neuskutečnilo a my můžeme už dnes bez obav pokračovat a uspořádat jednou v roce ples, který se stane výjimečnou společenskou událostí. Poprvé přišli mezi nás účastníci zde rození a to dokonce druhé i třetí generace. Ač počasí bylo nejhavnější, přijeli hosté i z velkých dálek a přijedou opět. Ples se může stát "národním" plesem.

Je to slibný začátek, z kterého nám plyne různé poučení. Nový adresář stojí za povšimnutí. Pracovali jsme mnoho hodin na získávání nových adres k rozeslání plesových pozvánek. Stalo se, že polovina účastníků nepatří ani mezi členy Rady, ani mezi naše pravidelné účastníky podniků. Prostě, získali jsme přízeň mladších lidí a rozených Američanů a rozšířili tím okruh působnosti. Podchytili jsme zájem mladých lidí zde vychovaných, ač z rodičů z roku '48, které jsme z různých důvodů získali až teprve nyní. Na tomto vzkříšení musíme dále budovat.

Není ovšem účelem Rady pořádat plesy, byť sebe krásnější. Nikdy nebyl. Nic se nesmí měnit na našich základních cílech a na činnosti Rady, avšak i na programu plesu se dá upoutat pozornost návštěvníků na čs. kulturu a v programové knížce lze říci mnoho o našem poslání.

Musíme se přizpůsobovat poměrům, jaké jsou dnes, nemůžeme se řídit tím, jaké byly před třiceti lety. Způsob života se změnil, změnili se i lidé, nemůžeme proto lpět na starém způsobu pořádání schůzí, přednášek, plesů atd.

Přemýšlím dnes a denně, jak prodloužit a rozšířit činnost Rady. Ráda bych Vám dnes předložila několik námětů.

Zprv, myslím si, že bychom mohli lépe spolupracovat a sdružovat se při pořádání schůzí odboček a programů. Mám na mysli např., že v uplynulých osmi dnech jsem se zúčastnila v tomto okolí 5 schůzí a podniků, a to se mi zdá přespříliš. Z nich byl jeden výjimečnou událostí, vzpomínka na Jana Palacha, kterou v neděli pořádala odb. "28. říjen". Bylo to rozumné, aby odb. Západní předměstí nekonala hned nato v úterý svou pravidelnou schůzi, ale aby se raději zúčastnila nedělní pietní oslavy. Úspěch onoho dne má být ostatním odbočkám povzbuzením, že je možno pořádat vynikající program a setkat se s nadšeným pochopením. Doporučuji, abychom se vyvarovali schůzování několika odboček v jednom týdnu, ale abychom spíše plánovali měsíce předem, abychom se doplňovali a vzájemně navštěvovali.

Celá řada našich národních síní a sokoloven zmizela. Se zánikem Plzeňského parku a vymíráním starokrajanů nastaly velké změny v našem způsobu života. Velké řečnické tábory, jak jsme je znaly z války, neexistují, zašla nadobro jejich doba.

Je tu však stále potřeba zájav v intimním kruhu přátel, o čemž svědčí úspěch věnečků Ženské národní rady a populárního vánočního bazáru, přátelských lidových a vlasteneckých podniků na Velehradě. Doufejme, že budou nadále dlouho existovat a šířit kolem sebe družnou náladu lidí si blízkých.

Máme však před sebou jiný úkol. Mám na mysli čs. národní svátky, především 28. říjen a to je problém, který musíme vyřešit. Loňský 28. říjen, kterým jsme chtěli oslavit 60. výročí Československé republiky, pečlivě připravovaný, s dobrým hudebním programem, navštívilo jenom 120 lidí - s Lyrou 140 lidí. Byla to sklíčující zkušenost. Deprimovalo mě to několik dní a stále jsem se tázala v duchu: Co dál? Kam to spějeme?

Pak přišel ples a ten nám všem dokázal, že není vše ztraceno, naopak, že se dá ještě mnoho dokázat, ale musíme na to s odvahou.

Zprv si musíme přiznat vlastní chyby: nemůžeme donutit veřejnost, aby chodila, kam my chceme, a kam ona nechce. Vyhýbá se nevábnému prostředí, chce něco jiného. Musíme se proto přizpůsobit novým poměrům a požadavkům dnešní veřejnosti. Již dnes bychom měli přemýšlet o větším podniku k 28. říjnu, jsou tu možnosti různé, jak připoutat širokou veřejnost, ale nesmíme se toho bát. S odvahou si získáme přízeň rozených Američanů a naši mladší generace. I když chceme nadále říkat "staré pravdy" a hájit svoje nezadatelné ideály, musíme jim to jinak tlumočit.

Jsem pevně přesvědčena, že jsou tu velké možnosti pro nás. Američané to vyjadřují příslovím: "Hitch your wagon to a star". Nechyběly nám přece nikdy ani ideály, ani odvahy. Tož i dnes musíme do života s novou chutí - s odvahou.

Návrhy ses. Vrázové byly podnětem k diskusi. Br. Brym doporučil, aby činnost oblast. výboru a jeho odboček nebyla tříštěna mnoha schůzemi a mnoha podniky. Předseda br. E. Lát plně souhlasil s tímto názorem. Ses. Uhlířová vzpomněla, že loni na výroční schůzi byla zvolena předsedkyně plesu a tajemnice. Vzhledem k úspěchu plesu a výborné spolupráce - team work - ses. Vrázové a Langové navrhuje, aby byly opět zvoleny za předsedkyni a tajemnici plesu na rok 1980. Návrh podporován ses. Nehasilovou byl jednomyslně schválen. Byly pak vysloveny různé názory. Přítomní živě souhlasili, že je účinnější pořádat méně podniků, ale hodnotných, které by nám všem byly chlouboou, neboť si všichni přejeme, aby všechny podniky pořádané v rámci činnosti chicagského oblastního výboru byly co nejlhodnotnější.

Marie Langová, tajemnice

Svoboda je nedělitelná . . .

jako nedělitelný je mír, samostatnost státu a jeho suverenity, jako nedělitelná je demokracie a všechna lidská práva. O uplatnění těchto zásad usilujeme a za ně bojujeme.

To bylo kredem výročního zasedání odbočky "28. říjen", ČSNRA, které lze nazvat manifestací práce. Konalo se dne 12. dubna 1979, za mimořádné účasti členstva. Činnost odbočky v uplynulém roce byla příkladná a překvapujícím byl nábor nového členstva, který potvrzuje, že odbočka je živým a zdravým organizačním tělesem.

Výroční zasedání řídil její předseda Emanuel Lát; činovníci podávali zprávy každý ze svého oboru. Společensko-kulturní podniky, které odbočka pořádala, získaly si uznání (Jan Palach) a zůstaly jedinými. Akce v oblasti zábavné i politické měly odezvu a staly se úspěchem finančním i prospěšné náboru nového členstva. Odbočka, mimo svou povinnou část příspěvků ústředí, věnovala ČSNRA obnos \$1,000.

V duchu plného uspokojení nad pracovním výsledkem byly provedeny volby činovníků pro nové pracovní období. Zvoleni byli opět všichni za to, že se tak dobře osvědčili, v čele s předsedou E. Látem a v důvěře, že zase bude naplněna míra časových možností.

Výroční schůze odbočky se zúčastnil člen předsednictva ČSNRA dr. František Schwarzenberg, který promluvil o činnosti předsednictva a o postulátech k čs. dni na State departmentu ve Washingtoně, kde pak byl mluvčím čs. krajské delegace. Předseda odbočky poděkoval dr. Schwarzenbergovi za jeho přátelství k odbočce, odevzdal mu malý dárek na památku a rozloučil se s ním před jeho trvalým odjezdem do Evropy.

Přítomný Čeněk Torn, který se zúčastnil výroční schůze, promluvil o programu odbočky "28. říjen", kterou před 15 lety

zakládali. Dokazoval, že jejím programem byly ideje "28. října 1918": samostatnost a nezávislost státu a nedělitelná svoboda národů Čechů a Slováků, svoboda úplná, založená na spravedlnosti, která je základem státu. K tomu musíme pracovat a vést krajskou větev. Privil: "Nikdy se nesmíříme s okupací naší staré vlasti sovětskou armádou a žádáme kategoricky její stažení a obnovení státní suverenity!"

Do Československa zajíždí dnes, jak čteme v orgánu zahraničního ústavu "Čs. svět" mnoho našich krajanů-vlastenců navštívit starou vlast. Vracejí se domů "z Máchovy" země milované a velebí, jak krásná je ta zem a jak je tam dobře a nepostihují politické aspekty, že národ doma je představován režimem, sloužícím Sovětům, a nikoliv svobodně zvolenou vládou. Nemůžeme připustit, aby jed režimu ze staré vlasti otravoval demokratický krajský živel v novém domově.

Oba projevy dr. Schwarzenberga a Č. Torna byly posluchači živě kvitovány.

Odbočka ČSNRA "28. říjen"

(dokončení)

uspořádala v neděli 18. března 1979 v sále Havlíčkovy školy v Berwynu matiné, na němž vzpomněla hrdinného činu Jana Palacha, studenta Karlovy university, který si v lednu před desíti lety zvolil dobrovolnou smrt upálením, aby vyburcoval ochabující a resignující svědomí svých spoluobčanů k nové obraně jistot a práv, jež se na jaře 1968 počaly v národě tvořit a jež po srpnu 1968 byly stále víc a více znovu umlčovány a pošlapávány.

Základní ladění daly celému matiné pečlivě vybrané a uspořádané snímky, zachycující pohnuté chvíle srpnové invaze, i autentický film z pohřbu Jana Palacha, doplněný záznamy projevů ze smutečního aktu. Citlivě zvolená zvuková kulisa i výbor poezie a písní spjatých s událostí ještě podtrhly tragičnost těchto smutečných chvil naší historie, které se provždy vymkly obecnému zákonu zapominání. Tuto část pořadu pečlivě připravil předseda odbočky "28. říjen" bratr Emanuel Lát a jeho spolupracovníci.

Na tento vnější rámeček pořadu navázaly oba projevy. Úvodní slova Prof. Františka Schwarzenberga umocnila bolestnou atmosféru Prahy těchto dnů evokací hlasu svatovítských zvonů (Věstník říjen).

Projev Prof. Františka Svejkovského pojal vzpomínaný čin Jana Palacha jako problém "mladých roků 1968". Jan Palach nebyl totiž sám. Bylo jich více připraveno zemřít na protest proti současnému běhu událostí, podobnou smrt zvolil i na Moravě Jan Zajíc. Oběť těchto mladých lidí nebyla nesmyslná, nebylo to chorobné gesto jednotlivce, jak se jí snažily vysvětlit některé oficiální verze zpráv. Tento tragický čin byl vyústěním pocitu celé mladé generace, která se narodila kolem roku 1948 a v době sbírání prvních zkušeností o životě během padesátých let - let tzv. stalinismu - poznávala dvojí tvář těch nejvyšších společenských a mravních hodnot, jako je pravda, spravedlnost, právo, humanita a svoboda vyznání a projevu. Vývoj v letech šedesátých a zvláště události roku 1968 vyostřily tyto problémy. Mladá generace se nemohla smířit s vědomím, že hodnoty, které na jaře roku 68 pomáhala vybojovávat, a pravdivý řád věcí, které chtěla pomáhat urovnávat, se znovu propadají do hlubin. Není proto náhoda, že v posledních dopisech obou umírajících chlapců, Jana Palacha a Jana Zajíce, se ozvalo znovu vzepření se proti potupení pravdy a lidské svobody. A není také proto náhoda, že mnozí z těch, kdo prošli touto zkušeností a kdo v sychravém zimním odpolední 21. ledna 1969 doprovázeli osobně nebo v myšlenkách Jana Palacha na jeho poslední cestě Prahou, skončili mezi signatáři Charty 77, která usiluje v podstatě o stejné cíle: o takovou životní realitu, která je důstojná svobodomyšlných lidí a svobodného národa.

Majáles na Velehradě

V sobotu 5. května se oslaví majáles na Velehradě (2657 So. Lawndale Ave.). Na programu vystoupí Jaroslav Hutka, signatář Charty 77, který žije v cizině. Má před sebou dvouměsíční turné v Kanadě a ve Spojených státech, kde bude jistě vítán, zvláště mladší generací, která ho zná z jeho vystoupení v Československu. Jeho kruh se značně rozšířil mezi posluchači jeho oblíbených gramofonových desek. Přečtěte si jeho životopis a poznáte, proč je Jaroslav Hutka tak populární.

Jaroslav Hutka se narodil v roce 1947 v Olomouci, kde byl označen za syna "kapitalisty", poněvadž jeho otec měl obchod s nábytkem. Studoval na Umělecko-průmyslové škole v Praze a v roce 1966 začal psát a zpívat písničky. Rok na to měl již představení v pražském divadle "Maringotka". Od roku 1969 zpívá na velkých scénách po celé republice a zakládá písničkářskou skupinu "Šafrán". Jeho popularita rychle stoupá a milovníci jeho písniček organizují koncerty, které se mnohdy vymykají oficiálním kritériím. V roce 1974 mu sice bylo dovoleno vydat gramofonovou desku "Stůj, břízo zelená", a v roce 1976 další s názvem "Vandrovali hudci", o níž se však již psát nesmělo, a prodávala se jen "pod pultem", i když se potom v roce stala "deskou roku".

Jaroslav Hutka v anketě "Zlatého slavíka" se umístil na pátém místě, byl několikrát jmenován písničkářem roku a hudební odborníci v anketě časopisu "Melodie" jej označili za našeho druhého nejlepšího zpěváka, dokonce jej zařadili před Karla Gotta.

Hutka však od roku 1976 - kdy se spřátelil s disidenty - začal mít potíže s policií, které se zvětšují, zvláště když v roce 1977 podepsal "Chartu" a začal psát fejetony, které když se staly populárními, opisováním se rychle mezi lidem šířily. Vším tím však začíná trpět Hutkova umělecká veřejná činnost a vystupování je mu čím dále tím více znemožňováno. Nakonec se stává pronásledovaným disidentem a státní prokurátor na něho podává trestní oznámení pro nedovolené soukromé podnikání. Nepomáhají ani tisíce dopisů, které Hutkovi příznivci posílají ministru kultury, aby se ho zastal. Trestní řízení proti němu je zastaveno až teprve tehdy, když podepsal, že se vystěhuje. Před svým odjezdem chce ještě 13. října uspořádat koncert na rozloučenou. Ten se však nikdy neuskutečnil, poněvadž Hutkův dům byl obklíčen policií a nikdo nebyl vpuštěn ani dovnitř ani ven.

Dne 18. října bez hudebního rozloučení s mladými odjíždí tedy se svou ženou do Holandska, kde dnes žije. V západní Evropě měl již několik úspěšných koncertů. 20. dubna odletěl do Ameriky a dne 5. května ho uvítá krajanské Chicago.

Jaroslav Hutka složil 200 vlastních písní a ve svém repertoáru má rovněž na 200 lidových písní - hlavně ze sbírek moravského kněze Františka Sušila. Prostudoval naše národní písně a je opravdovým jejich znalcem.

Jak vidíte jen z těchto několika stručných údajů, Jaroslav Hutka je zpěvák, který svým rozsáhlým repertoárem, obsahujícím písně lidové i jeho skladby vlastní, má co říci všem generacím.

Jaroslav Hutka hostem GAMY

Odbočka Gama ČSNRA využívá příležitosti třídního pobytu Jaroslava Hutky v Chicagu a uspořádá v pondělí večer 7. května "večer písní" v auditoriu školy Havlíček na Ridgeland Ave. a 15. ulice v Berwynu.

Lístky u pokladny.

8 - Věstník

Dr. Antonín Hřebík:

Bratr Václav Ženíšek - "70"

Kdo zná stále mladého a stále svěžího bratra Václava Ženíška, těžko uvěří, že se už 30. ledna 1979 dožil svých 70. narozenin.

Bratr Václav Ženíšek se narodil 30. ledna 1909 a své mládí prožil v Plzni, kde také začal sokolovat v sokolské jednotě Plzeň V. - jako žák, dorostenec, cvičenec, závodník, vedoucí dorostu, cvičitel a místonáčelník. Ve svých 24 letech se stal náčelníkem, kterým zůstal po dobu pěti roků.

V době svého působení na Slovensku za druhé světové války přihlásil se v Dubnici k odbojové skupině Kubín, Faltis, Sedlář a prováděl sabotážní akce při výrobě součástek pro výbušné motory.

Dne 24. února 1942 byl zatčen a vězněn postupně v Bratislavě, Trenčíně, Nitře a v Seredi nad Váhom - a to až do 17. listopadu 1942.

Když v srpnu 1944 vypuklo Slovenské národní povstání, dobrovolně vstoupil do slovenské armády, zúčastnil se bojů v Bánské Štiavnici a ve Zvoleni, později pak pracoval ve zbrojní správě Bánské Bystrici.

Po likvidaci československé armády na Slovensku byl 28. dubna zajat Němci, avšak podařilo se mu uprchnout ze zajetí k rodině v Dolních Hamrech. Tam je - oba rodiče a dva syny - zatkl 17. listopadu 1944 německé Gestapo, byt úplně vyrabovalo - a co nevyrabovalo Gestapo, vykradli sousedé. Po 5-týdenní vazbě ve věznici v Nitře manželka bratra Ženíška Jarmila s dětmi byly propuštěny a bratr Ženíšek byl dopraven do koncentračního tábora v Sachsenhausen u Berlína a později do jednoho z nejhorších nacistických táborů u Lince v Rakousku. Po skončení II. světové války se z něho s celým transportem českých politických vězňů št'astně vrátil domů - do Plzně, kterou mezitím osvobodila americká armáda.

Za svou odbojovou činnost byl br. Ženíšek vyznamenán Čs. válečným křížem 1939.

Když po XI. všesokolském sletu r. 1948 v Praze začala pronásledování Sokolů, bratr Ženíšek nečekal a 1. října 1948 uprchl s celou rodinou - s nejmladším synem Václavem na ramenou - do Západního Německa, kde prožili 2 roky v Ludwigsburgu. Br. Ženíšek tam byl při založení tamní sokolské jednoty v exilu, jejímž se stal náčelníkem.

V listopadu 1950 vyemigroval br. Ženíšek s manželkou a třemi syny do Spojených států - do Chicaga, Ill.

Tam br. Ženíšek začal ihned znovu sokolovat. Po 2 roky byl cvičitelem Sokola "Town of Lake", a pak po 2 roky v Sokole "Slávský", kde vedl všechny třídy - 2 třídy žactva, dorost a muže.

Později se stal členem Sokola "Havlíček-Tyrš" v Chicagu, kde stále cvičil - až do doby, kdy sokolovna byla prodána. (Později vyhořela.) Od té doby stále cvičí v této jednotě, která je nyní v Sokole Berwyn. Je členem výboru Sokolské župy Střední, kde zastává místo účetního.

Je také členem Odbočky Čs. nár. rady americké "Dr. Milada Horáková" v Chicagu, kde po řadu let je svědomitým revisorem účtů. Je také pokladníkem Oblastního výboru Čs. nár. rady americké v Chicagu.

Do dalších let milému bratru Václavu Ženíškovi hodně úspěchu a ve všem plný sokolský zdar!

Chicagská oblast ČSNRA vyslovuje opožděně své blahopřání a díky br. Ženíškovi.

**AMERICAN PŘEDPLATNÉ —
BULLETIN ▶ \$2.00 ROČNĚ**

SVU - Společnost pro vědy a umění místní skupina v Chicagu

Milí přátelé,

zveme Vás na přednášku prof. Františka Schwarzenberga

Podle čeho nás svět posuzuje?

(O šlechtictví ducha, srdce, rukou a rodu.).

kteřou pořádáme v pátek dne 25. května v 8:15 hod. v restauraci Stará Praha (druhé patro), 5928 W. Čermákova třída, Cicero, Illinois.

Toto setkání bude zároveň naším rozloučením s prof. Schwarzenbergem před jeho odjezdem do Rakouska.

Večer bude spojen s večeří, podávanou **přesně** v 7 hod. Dostavte se proto včas. Přihlášky na večeři přijímá tajemnice SVU Božena Riedlová, které sdělíte výběr jídla a zašlete šek na \$7.90 dolarů, vystavený na Old Prague Restaurant.

Těšíme se na Vaši účast.

dr. Bedřich Kent-Šalanský
místopředseda

dr. František Svejkovský
místopředseda

Božena Riedlová, tajemnice (tel. 652-5650)
2723 S. Austin Blvd., Cicero, Ill. 60650

Zájezd SVU do Spillville

Milí přátelé,

české městečko Spillville v Iowě, v němž v době svého amerického pobytu nějaký čas žil a tvořil Antonín Dvořák, nezapomíná na tohoto svého vzácného hosta a letos v létě ve dnech 3.-5. srpna oživí opět jeho památku uspořádáním Národního Dvořákovy festivalu u příležitosti 75. výročí Mistrovy smrti. Program tohoto festivalu bude vyplněn Dvořákovou hudbou, komorní i orchestrální, v podání symfonického orchestru Great River Symphony, jehož zakladatelem a dirigentem je nositel wisconsinské umělecké ceny "Governor's Award in the Art" Francesco Italiano. Sólisty jednotlivých koncertů jsou jednak členové orchestru, jednak pozvaní hosté v čele s Rudolfem Firkušným a mladým americkým cellistou Nathanielem Rosenem.

Je jistě velmi záslužné, že právě Spillville připravuje tak rozsáhlé hudební setkání krajanů a amerických přátel a obdivovatelů Dvořákovy hudby a dává rozeznít jejím tónům v místech, kde Dvořák prožíval nejtěsnější chvíle na tomto kontinentě a jejichž atmosféra dala vzniknout řadě melodií znějících v Novosvětské symfonii a v smyčcovém kvartetu zvaném Americký.

I my se chceme této slavnosti zúčastnit, a proto pořádáme na **spillvillský festival zájezd**.

Jako při minulé zdařilé návštěvě Spillvillu ujala se organizace zájezdu paní Bláža Čiháková. Autobus pro účastníky zájezdu bude připraven v sobotu ráno dne 4. srpna před její cestovní kanceláří na Čermákově třídě. (Přesnou dobu odjezdu Vám oznámíme později.)

Ve Spillville se zúčastníme slavnostního koncertu, na němž budou provedena Dvořáková díla: Karneval, Symfonie G-dur, klavírní koncert G-moll a dva Slovanské tance. Sólistou koncertu je Rudolf Firkušný. Po koncertu půjdeme s ostatními účastníky večera na náměstí poslechnout si folklórní kapelu, popřípadě si při ní zatančit české kolové tance.

V neděli dopoledne si prohlédneme Spillville, Dvořákovu museum, museum vyřezávaných hodin a orlojů bratří Bílých - kuriozitu městečka, zajdeme na český hřbitov i do kostela sv. Václava, v němž se budeme moci zúčastnit dopolední mše. Zpět do Chicaga se vrátíme v neděli večer kolem 10 hodin.

Přibližná cena celého zájezdu bude 60 dolarů. Je v ní zahrnuto cestovné, ubytování v motelu, snídaně a lístek na koncert (10 dolarů).

Věříme, že se mezi Vámi najde mnoho těch, kteří se budou chtít s námi tohoto zájezdu zúčastnit. Pospěšte si však s přihláškou. Míst v autobuse je jen 40!

Přihlášku s šekem na 20 dolarů jako zálohu pošlete na adresu Čihák World Travel, Inc., 6302 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402. (Telefon 795-9050).

Těšíme se na Vaši účast.

Božena Riedlová,
tajemnice

dr. František Schwarzenberg,
předseda

Rozloučení s českým vysíláním manželů Žáčkových

V pátek 30. března 1979 bylo poslední radiové vysílání řízené Jaromírou Žáčkovou. Každodenní půlhodinový program tohoto vysílání (od pondělí do pátku) po léta pomáhal pí. Jaromíře Žáčkové pečlivě a vytrvale připravovat její manžel.

Vysílání kromě ohlašování obchodního podnikání našich krajanů a našich krajanských zábav, mělo reprodukovanou hudbu našich oblíbených národních písniček a populárních písní nových. Maminky v domácnosti a všichni ti, kteří v tuto dobu bývali doma a zvláště pak staří krajané na pensi, měli vysílání manželů Žáčkových v oblibě a rádi nařizovali na jeho vlny svá radia.

Ukončení radiového vysílání manželů Žáčkových je velkou ztrátou pro naši zdejší krajanskou veřejnost a vnáší i smutek do našich duší, že se nenašel nikdo, kdo by v této důležité práci pokračoval.

Národnostní sdělovací prostředky svým informováním přispívají v USA vždy velkou mírou k udržování kulturního života etnických skupin a spojují nás s rodnou vlastí. Chceme proto alespoň těmito několika řádky opravdu srdečně poděkovat manželům Žáčkovým za jejich vykonanou práci, kterou pro krajanské Chicago a okolí tak dobře, účinně a vytrvale dělali.

Hojnost zdraví, milí Žáčkoví, přejeme Vám oběma a užijte si pěkně všechny chvíle svého zaslouženého odpočinku. Redakce HN

K této zprávě připojují se odbočky Československé národní rady americké a přidružené organizace, aby poděkovaly sestře Žáčkové za její ochotu a porozumění v propagování jejich činnosti.

DARY NA ČINNOST:

Oblastní výbor ČSNRA, Chicago, Ill.	\$2,000.00
Odbočka ČSNRA "Gen M. R. Štefánik" Chicago - dar na předplatné American Bulletinu na údobí jednoho roku pro 50 členů SVU. (Dar hodný následování - jen tak lze rozšířit okruh zájemců o Amer. Bulletin.)	100.00
Bohemian Funeral Directors Association, Illinois	100.00

IN MEMORIAM:

K uctění památky svého zesnulého manžela James L. Čiháka, věrného národního a sokolského pracovníka, věnuje Blanche Čiháková	\$50.00
In memory of my dear mother, Antonia Zelenka - daughter Helen Horak, Michigan	20.00

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota
v Americe jest připravená poskytnouti Vám
nejvýhodnější druhy životních pojistek plně
zabezpečujících Vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný
starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

CZECHOSLOVAK SOCIETY OF AMERICA

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA

Telefony (312) 795-5800 - (312) 242-2224

2701 SOUTH HARLEM AVENUE

BERWYN, IL 60402

VĚSTNÍK

(USPS 658-460)

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA

2137 So. Lombard Ave. - Room 202
Cicero, Illinois 60650

Second Class Postage Paid
at Chicago, Illinois